

דף צח.

עין משפט א.

אור"ח סימן שמחה סעיף ז

ז. רשות הרבים הוא רחובות ושווקים הרחבים ט"ז אמה ה' ואינם מקורים ואין להם חומה. ואם הם מפולשים משער לשער אפי' שיש להם חומה אבל אין דלתותיו נעולות בלילה י' הם ר"ה. וי"א שכל שאין ששים רבוא י' עוברים בו בכל יום אינו ר"ה.

אור"ח סימן שמחה סעיף יד

יד. טז. כרמלית הוא מקום שאין בו הילוך לרבים, כגון ים, ובקעה ה'.

ה. שבת ר' ע"א, ומקום העגלות במדבר היה ט"ז אמה כמו שאמרו בשבת צ"ט ע"א ורש"י שם ופחות מזה הוי כרמלית.

וכל אמה היא בת ששה טפחים מצומצמות כמ"ש בעירובין ג' וכך פסק הרמב"ם בסוף פ' י"ז משבת.

ואם המקום מקורה אינו ר"ה דאינו דומה לדגלי מדבר, ב"י, ומקורה הרי הוא כרמלית כמו בסעיף י"ד.

ו. וכ"כ השו"ע בסי' שס"ד סעיף ב' אלא שהביא שם דעת י"א שיהיו ראויות לנעול ע"ש. וְאם דלת אחת נעולה זה מבטל דין ר"ה דלא הוי מפולש, ט"ז ס"ק ח', אך השו"ע בסי' שס"ד סעיף ב' משמע דבעינן משני הצדדים נעולות לבטל ר"ה, ועיין בכה"ח אות ל"ד.

ז. וְזו דעת רש"י, וכן נראה דעת הרא"ש בפ"ק דעירובין ובפ"ג דביצה ותוס', אך הרמב"ם בפ' י"ד לא הזכיר תנאי זה, וכ"כ הת"ה בשם הרמב"ן ורשב"א והר"ן והריב"ש. וע"פ הכלל דדעה העיקרית בסתמא א"כ דעת מר"ן כרמב"ם דיש לנו ר"ה בזה"ז גם באין ששים רבוא עוברים באותו יום.

ומש"כ השו"ע בסי' ש"ג סעיף י"ח דלדידן רה"ר שלנו דינו ככרמלית כתב זה בשם י"א אבל לדידיה לא ס"ל אלא כסתמא כאן.

ומש"כ המ"א בס"ק ז' על דעת הי"א דכך פסק השו"ע בסי' ש"ג סעיף י"ח ליתא, וכ"כ הברכי יוסף, ומ"מ במקום שיש עוד צד להקל יש לסמוך על סברא האחרונה. כה"ח אות ל"ז. והט"ז כתב דהיום נהגו להקל ע"פ הי"א ואין למחות בידם, אך לדעת בני ספרד יש להחמיר.

ח. כל שאין ששים רבוא לא הוי ר"ה לי"א כיון דלא דמי לדגלי מדבר, רש"י בעירובין נ"ט ע"א ומביאו הב"י, וי"א דבעינן ששים רבוא ישראל אך משמעות הפוסקים והגמ' לא משמע כן. כה"ח אות ל"ט.

ה. ורמב"ם בפ' י"ד כתב דמדברות ויערות דינם כר"ה ותמהו עליו וצ"ל היכא דרבים מצויים שם תדיר, ועיין בכה"ח אות ע"ג.

ומן התורה מותר להכניס ולהוציא מכרמלית לרה"י או לר"ה ומהם אליו אלא שחכמים אסרו כמ"ש בריש סי' שמ"ו. ועיין בכה"ח אות ע"ו.

ובקעה היינו שדות זרועות או קצורות מהתבואה שאינם מוקפות חומה י"ט.

ואיצטבה לפני החנות בר"ה שהיא רחבה ארבעה ט וגבוה משלשה
עד עשרה י, וכן קרן זוית הסמוכה לר"ה, כגון מבואות שיש להם ג'
מחיצות ואין להם לחי או קורה ברביעית כ, ור"ה שהיא מקורה ל, ותל
בר"ה גבוה ג' שיש בו ד"ט על ד"ט ואינו גבוה עשרה, וחרין שהוא
ד' על ד' ואינו עמוק עשרה.

ט. דבלי שהיא רחבה ד' הוי מקום פטור, ואם אינה גבוה ג' טפחים ר"ה היא, ואם גבוה
עשרה ויש בה ד' רה"י לעצמה, ב"י.

י. ומיירי באין מכתפין הרבים עליו, ועיין בכיאווי הגר"א.

כ. דאם יש שם לחי או קורה דינו כרה"י.

ל. לפי שאינו דומה לדגלי מדבר, מגמ' שבת צ"ח ע"א.